

Chirì libri scemplantmënter a cìasa

Te internet ala misciun www.micura.it pòn da sègn inant chirì do i libri che po gnì imprestà fora tla Biblioteca dl Istitut Ladin "Micurà de Rù" y tles istituziuns scientific-academiche sciöche l'Università de Balsan, l'Eurac, la Facoltà de teologia, le Museion, la Claudiana, l'Istitut Pedagogich y les Biblioteches Storiches

Biblioteches - La Biblioteca dl Istitut Ladin "Micurà de Rù" é gnüda tuta sö dal cèrtl scientific dles biblioteches de Südtirol, y le pröm gran resultat é dan man: söla plata "micura.it" pòn chirì y ciarè sègn ci libri che al é ti archifs de dotes chëstes biblioteches y damanè do da s'i imprestà fora. Döt chësc po gnì fat zënza de gragn iadi fisics y spëises, a cìasa cun calma y cun n valgügn clics.

Colaboraziun y arichimënt

Al é bele n pez che l'Istitut Ladin orò ti dè na majera valüta a súa biblioteca. Un di canai por fa n vare inant de chësc vers odòn tla colaboraziun y ti colian cun les atres biblioteches de istituziuns scientifiche te Südtirol. La diretoria dla biblioteca dl'Università da Balsan dra. Elisabeth Frasnelli odò ite l'importanza y l'arichimënt che l'adejiun dl Istitut Ladin ess dè a döt le proiet, ara i dè la posibilitè al Istitut Ladin da fa pert dl cèrtl scientific dles biblioteches de Südtirol. Ince sce la biblioteca dl Istitut Ladin é tröp plü pìcera co chëra dl'Università da Balsan pòra zènz'ater ester n arichimënt por les atres biblioteches, ajache ara é spezialisada sön le ladin. Sambègn é les atres biblioteches che fej pert dl cèrtl scientific ince n gran arichimënt por la biblioteca a San Martin. Por capì miù ci che an mina sot a chësc arichimënt bástel ciarè a tan de opes che la biblioteca dl'Università é: 203.593 libri, 1.230 abonamènc a folie y revistes, 18.036 abonamènc a folie te na versciun digitala, 49.489 mediums ince te na versciun digitala.

Tlassificaziun nöia, catalogh te internet

Chësc proiet a portè de vigni sort de mudamènc te biblioteca. Le plü gran mudamènt é zènz'ater gnü a s'i dè pro la cataloghizaziun. Al é gnü mudé program da cataloghé, sègn vègnel adorè le "Biblioteca2000". Al é ince gnü mudé la tlassificaziun, la biblioteca dl Istitut Ladin a surantut la tlassificaziun RVK ("Regensburger Verbundklassifikation"). Implü é ince gnü tut sö düc i libri danü do les regoles RAK ("Regeln für die alphabetische Katalogisierung"). Chësc é n laür che a damanè dër tröp tèm y impègn, y le proiet jarà inant cina che düc i libri sarà tüc sö danü.

Tres la plata micura.it

Tl dagnì podaran ciarfè le catalogh di libri dla biblioteca dl Istitut Ladin sön la plata dl Istitut Ladin (www.micura.it). An röia sön le meta-OPAC, ci che é na plata dala lista de plü catalogs de libri. Chësta plata internet pòn adorè por ladin, talian, todèsch y ingleje. Sön chësta plata é poscibl da fa na chirida te öna na biblioteca y ince te deplü biblioteches te n iade. Al

Veronica Craffonara tla biblioteca dl Istitut Ladin a San Martin de Tor.

moment é da ciarfè la biblioteca dl'Università da Balsan, la biblioteca dl'EURAC, chëra dl Stüde Teologich Academic da Porsenù, la biblioteca dl Museion da Balsan, chëra dla scora provinciala por la Sanità "Claudiana", chëra dl Istitut Pedagogich todèsch, chëra dl proiet "Cataloghizaziun y stüde dles biblioteches storiches te Südtirol" y dai 23 d'otober inca ince chëra dl Istitut Ladin.

Comanè y ciarfè a cìasa

Le maiü ütl por i interessà ai libri y leturs é che ai po stè a cìasa y da chësc meta-OPAC demez comanè libri che é a Balsan, a Porsenù o te n ater post y dè dant olache ai ö jì a se tö chisc libri. Cina sègn podò i leturs jì a se tö i libri te biblioteca dl'Università a Balsan, a Porsenù o a Bornech, implü podòn ince jì a Solaneres (Schlanders) te biblioteca a i tö.

Cun le dé 23 d'otober é ince meso da chirì fora la biblioteca dl Istitut Ladin a San Martin de Tor. I libri gnarà spo condüs n iade al'edema adalerch. Por podèi adorè chësc sorvisc de trasport dèsson se scrì ite tla biblioteca dl'Università a Porsenù o a Balsan. Te n dagnì ö l'Istitut Ladin i dè la posibilitè ai leturs da se scrì ite ince a San Martin.

Aldiun la bibliotecara dl Istitut Ladin a San Martin Veronica Craffonara

La Usc: I à pa l'internet portè a noster biblioteches manco laür, o plü laür?

Veronica Craffonara: "Por les biblioteches é internet zènz'ater n gran archimènt. Sambègn pòrtel tl pröm plü laür, mo sce an vèiga döt ci che al é meso da fa imparà y ci ütl che al porta por i leturs, spo creii che na biblioteca mèsse

jì para cun i tèm."

Sce al gnò cataloghisé laota scrion a man, spo èise sègn da le fa cun dè ite i dac te internet. Èise pa döt cataloghisé a San Martin y é pa sègn chësc program "Biblioteca2000" tan atual y compatibl che i èis ma plü bria da le ajorné intres inant?

"Chësc é zènz'ater vèi y al n'è nia tan di ca che al gnò tut sö döt a man. Chësc program ch'i adurèn sègn va dër bun, mo ince chësc jiss da miorè. An ne po nia di danfora ci che le dagnì se porta. Ci che an po di é che sce la biblioteca dla Università da Balsan ess te n dagnì da mudé program, spo mudaran ince nos. Por le moment sunse dër contènc dl program."

Tla biblioteca dl Istitut Ladin "Micurà de Rù" dèssera jì da ciarfè düc i libri y dotes les publicaziuns gnüs/gnüdes fora por ladin, söl

ladin y söi ladins, cò se stàra pa de chësc vers?

"La biblioteca dl Istitut se proa da cöie adom döt ci che vègn publiché por ladin. Chësc n'è nia dagnora sauri. Dandadöt por les publicaziuns che vègn dades fora da uniuns é ri da savèi intres ci che al é de nù. Mo an proa da fa le poscibil por abiné döt. Sambègn sunse intres contènc sce les uniuns o ince porsones privates se mèt a disposiziun na copia de so liber, súa publicaziun o brosciura por la mète te biblioteca."

Cun chësc program sön "micura.it" da chirì sègn y s'imprestà fora libri po i interessà gnì te Istitut a San Martin a se tö ince libri comanè tles atres biblioteches coliaades ala plataforma, sciöche chëra dl'Università da Balsan o p.ej. dl Museion. Ciarfèise pa sègn plü laur da fa?

"I sperun che chësc sorvisc nù condüjes plü jènt te biblioteca. Sambègn saral plü da fa, mo sce an po a chësta moda i jì adincuntra ai leturs, spo le fejön dër ion. Al é da capì che al n'è nia dër sauri por n letur gnì vigni iade a San Martin a tö i libri y a i portè derevers, mo cun chësc sorvisc spèron da ti dè la poscibilitè a plü porsones da imprestè fora nüsç libri."

Saral indoman ince meso da ciarfè i inoms di auturs y i titui de libri da os registrà por chësc "catalogh" y sorvisc nù ti motors d'archirida eletroniche desco goolge?

"Por ci che reverda chësc punt i junse ince do ala biblioteca dl'Università. Sü colaboradus é spezialisà te chisc cìamps y laora intres inant por mioré y deslarié le sorvisc."

Tan costa pa l'iscriziun ala biblioteca dl'Università a Porsenù o a Balsan, y: po pa düc se lascè scrì ite?

"Al é düc chi che a plü co 18 agn che po se scrì ite. Le cost de iscriziun é de 10,00 € al ann. Chësc n'è nia tröp sce an pènsa che spo pòn por n ann intier comanè libri zënza spëises de trasport. Bele ma jì un n iade a Balsan costa deplü."

Ché é pa stè che a metü da jì le proiet?

"Le proiet é gnü metü da jì dal diretor dl Istitut Ladin dr. Leander Moroder y dala diretoria dla biblioteca dl'Università da Balsan dra.

Elisabeth Frasnelli. Al é gnü menè inant dai colaboradus dl Istitut Ladin y cun le sostègn che l'Istitut Ladin a ciarfè dai colaboradus dla biblioteca dl'Università y ince dala repartiziun ICT dl'Università y dl'EURAC."

Ultima domanda, domanda pratica: tan còstel pa da gnì te Istitut a se tö n liber comanè sön "micura.it" da Balsan adalerch?

"Sce an é scrì ite tla biblioteca dl'Università spo ne còstel nia!" (ir)

Le portal da aposté libri.